

کلام امامیه یک کلام مستقل است

حضرت آیت الله سبحانی اظهار داشت: امامیه در کلام خود مستقل است و وامدار اشاعره و معتزله نیست و از قرآن، سنت، خطبه‌های امیرمومنان و عقل کمک گرفته و هیچ گونه نیازی به کلام معتزلی و اشاعری ندارد...

حضرت آیت الله سبحانی اظهار داشت: امامیه در کلام خود مستقل است و وامدار اشاعره و معتزله نیست و از قرآن، سنت، خطبه‌های امیرمومنان و عقل کمک گرفته و هیچ گونه نیازی به کلام معتزلی و اشاعری ندارد. به گزارش خبرنگار خبرگزاری رسا از مشهد، حضرت آیت الله جعفر سبحانی، از مراجع تقلید، روز گذشته در جمع اساتید و طلاب حوزه علمیه مشهد به تفاوت کلام شیعی با کلام معتزله پرداخت و اظهار داشت: معتزله در مسئله فردی که مرتکب گناه کبیره می‌شود معتقدند نه کافر است و نه مؤمن؛ بلکه مؤمن فاسق بوده و ما معتقد به این مطلب نیستیم و با اشاره به سوره تغابن آیه 2 (هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْكُمْ كَافِرٍ وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ) به این بحث که انسان مؤمن یا کافر است و نمی‌تواند غیر از این دو باشد به بحث و بررسی پرداختند.

وی با اشاره به اختلاف اصل دوم کلام امامیه با معتزله گفت: شیعه بر این باور است که دوزخ و بهشت مخلوقند و آنها معتقدند که خدا جهنم و بهشت را در آینده خلق خواهد کرد و اختلاف دیگر در مسئله شفاعت است و معتزله قائل به شفاعت برای مؤمنین و باعث علو درجه هستند و ما شفاعت را برای گنهکاران و پاک شدن آن از اعمال زشت و ناپسند می‌دانیم البته نه هر گنهکار؛ بلکه کسی که رابطه روحی و ایمانی با خدا و پیامبر و ائمه علیه السلام داشته باشد و شفاعت برای اسقاط عذاب بوده و از اختراعات اسلام نیست بلکه در آیین یهود و مسیح وجود داشته است.

این مرجع تقلید با بیان این که معتزله قائل به حبط اعمال هستند گفت: یعنی اگر کسی غیبت کرد تمام اعمال آن دیگر مورد قبول خداوند تبارک و تعالی نیست و ما امامیه می‌گوییم حبط اعمال فقط در یک مورد و آن برای کسی که از دین خارج شود. وی با اشاره به این که مکتب معتزله اهل غلو هستند و در حجیت عقل اصلاً حساب و کتابی در بین آنها وجود ندارد ابراز کرد: ما در کلام امامیه عقل را حجت می‌دانیم اما برای آن دایره خاصی قائل هستیم که همان حسن و قبح عقلی است.

این مدرس خارج اصول حوزه علمیه قم با اشاره به این که برای عقل قلمرو خاصی وجود دارد و آن حسن و قبح عقلی به فرق مستقلات عقلیه با غیر مستقلات عقلیه پرداخت و اظهار داشت: در مستقلات عقلیه صغری و کبری عقلیه اما در غیر مستقلات عقلیه صغری شرعی و کبری عقلی است.

وی با بیان ششمین اختلاف در کلام امامیه با معتزله تصریح کرد: شیعه معتقد است که اگر کسی توبه کرد بر خدا لازم نیست که توبه او را بپذیرد؛ ولی معتزله بر این باورند که بر خداوند واجب است که توبه انسان را قبول کند.

حضرت آیت الله سبحانی گفت: امامیه معتقد است که انبیاء نسبت به ملائکه از برتری برخوردارند؛ ولی مکتب معتزله این اعتقاد را قبول ندارد و دلیل مکتب امامیه این است که ملائکه قدرت بر معصیت ندارند در حالی که در انبیاء توانایی معصیت هست و انسانی که قدرت بر معصیت دارد و گناه نکند به مراتب بالاتر است.

وی اظهار داشت: مکتب امامیه قائل به اختیار انسان است؛ لا جبر و لا تفویض امر بین الامرین» در این عالم است اما معتزله می‌گوید خداوند امور را به دست خود انسانها سپرده است و با اعتقاد به این مطلب خواسته‌اند خداوند را تنزیه کنند اما از طرف دیگر با این کار خود قدرت خداوند تبارک و تعالی را محدود کرده‌اند.

این مرجع تقلید با اشاره به اعتقاد مکتب امامیه که معتقدند در بدو خلقت بشر که انبیاء نبودند عقل به تنهایی کافی نبود گفت: براساس مکتب امامیه تنها انبیاء می‌توانند ما را متوجه عالم بالا و پایین کنند و با وجود آنها عقل کار ساز می‌شود؛ ولی معتزله قائل به این هستند که خود فرد همه راه‌ها را به تنهایی بدون انبیاء می‌تواند طی کند.

وی با اشاره به این که امامیه معتقد به معصوم امام امت هستند اظهار داشت: معتزله بر این اعتقادند که جانشین بعد از پیغمبر می‌تواند معصوم نباشد و رهبری امت را بر عهده بگیرد. و در مسئله امر به معروف و نهی منکر امامیه آن را واجب سمعی می‌دانند ولی معتزله قائل به واجب عقلی هستند و امر به معروف و نهی منکر در یک جامعه‌ای که زندگی می‌کنیم باید باشد چون سرنوشت فرد بستگی به سرنوشت جامعه دارد و فرد را از سرنوشت جامعه نمی‌توانیم جدا فرض کنیم.

حضرت آیت الله سبحانی با اشاره به آخرین اختلاف کلام امامیه و معتزله که اگر مرتکب به گناه کبیره توبه نکند گفت: امامیه بر این باورند کسی که گناه کبیره انجام دهد و اگر توبه نکند مخلد در آتش جهنم نیست ولی آنها می‌گویند مرتکب کبیره اگر توبه نکند تا ابد

جایگاهش آتش جهنم است. وی تأکید کرد: امامیه در کلام خود مستقل است و وامدار اشاعره و معتزله نیست و از قرآن، سنت، خطبه‌های امیرمؤمنان و عقل کمک گرفته است.